

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**W ZESPOLE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM**

**II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi
i Integracyjnymi
im. ks. prof. Józefa Tischnera**

Liceum Sztuk Plastycznych im. Olgi Boznańskiej

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.).
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1606).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, ze zm.).

SŁOWNIK POJEĆ

Dziecko – osoba /uczeń do ukończenia 18. roku życia.

Dyrektor – osoba, organ lub podmiot, który w strukturze danej szkoły jest uprawniony do podejmowania decyzji.

Pracownik szkoły – osoba zatrudniona w szkole, bez względu na formę zatrudnienia i pełnione w niej funkcje, w tym dyrekcja, nauczyciele, pracownicy obsługi, pielęgniarka lub inna osoba zatrudniana przez dyrektora placówki, która z racji pełnionych zadań, ma kontakt z uczniami.

Zespół koordynujący – zespół powołany przez dyrektora, którego obowiązkiem jest koordynacja i organizacja pomocy uczniowi małoletniemu, doświadczającemu różnych form przemocy.

Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentowania dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.

Przemoc - działanie jednej osoby wobec drugiej, które, wykorzystując przewagę sił, narusza dobra osobiste jednostki.

Sprawcy przemocy – należy przez to rozumieć osobę lub grupę osób, którzy dopuszczają się przemocy wobec ucznia;

Ofierze przemocy – należy przez to rozumieć ucznia, który doświadczył przemocy;

Obserwatorze przemocy - należy przez to rozumieć ucznia, który był świadkiem przemocy;

Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.

Krzywdzenie ucznia jest przemocą, która zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba lub grupa osób odnosi się do niego w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy. Przemoc przejawia się w bezprawnym wywieraniu wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby w celu zaspokojenia własnych korzyści. Sprawca wykorzystując swoją przewagę nad ofiarą w sposób świadomy zaspakaja własne potrzeby kosztem ofiary. Przemoc może przejawiać się w formie fizycznej, psychicznej, seksualnej, a także jako cyberprzemoc.

- Przemoc fizyczna - to wywieranie wpływu na ucznia przy użyciu siły fizycznej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności fizycznej.
- Przemoc psychiczna – to wywieranie wpływu na ucznia przy użyciu środków komunikacji interpersonalnej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności psychicznej i emocjonalnej.
- Przemoc seksualna - to każde zachowanie sprawcy przemocy, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia jego potrzeb kosztem ucznia. Może mieć formę kontaktu fizycznego, emocjonalnego w formie materiałów pornograficznych lub ekshibicjonizmu.

- Cyberprzemoc – to przemoc psychiczna lub seksualna realizowana za pośrednictwem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów;
- Zaniedbanie to najcięższy rodzaj przemocy, który polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb psychicznych i/lub biologicznych ucznia. Zaniedbanie w sferze biologicznej przejawia się w braku podstawowych środków do życia: jedzenie, mieszkanie, ubranie, brak pomocy w chorobie. Zaniedbanie w sferze psychicznej to pozbawienie ucznia podstawowych potrzeb emocjonalnych takich jak przynależności, więzi, zapewnienia pomocy. Każdy inny rodzaj przemocy ma swój początek i koniec, czyli jest zdarzeniem. Zaniedbanie trwa.

§ 1. Informacje ogólne

Standardy ochrony małoletnich zawierają wytyczne dotyczące tego, jak należy postępować w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci. Obowiązują one wszystkich pracowników placówki i osoby współpracujące ze szkołą.

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników naszej szkoły i osoby współpracujące ze szkołą jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie.

Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony, zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.

Standardy ochrony małoletnich obejmują:

- wskazanie zakresu obowiązków poszczególnych pracowników placówki;
- procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają, jakie działania należy podjąć, jeśli pojawią się sygnały wskazujące na krzywdzenie dziecka lub na zagrożenie jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny lub personelu placówki;
- procedury zapewnienia bezpiecznych relacji między małoletnim a pracownikami;
- procedury reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi;
- procedury ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich;
- procedury postępowania wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie;
- procedury bezpiecznego korzystania z sieci Internet, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy;
- zasady współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed przemocą i wykorzystaniem;
- zasady rekrutacji i monitorowania pracowników;
- monitoring stosowania standardów.
- dokumentację dotyczącą ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego jest przechowywana w zabezpieczonej szafie w gabinecie koordynatora ochrony małoletnich przed skrzywdzeniem. Wszystkie dokumenty na bieżąco należy przekazywać do zespołu koordynującego, który jest odpowiedzialny za gromadzenie kompletnej dokumentacji i prowadzenie rejestru zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

§ 2.

Zakres obowiązków pracowników szkoły

Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone.

Dyrektor szkoły:

- przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka;
- bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
- w sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieska Karta”;
- w przypadku, gdy dziecko doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice/ opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą, składa wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny;
w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka niezwłocznie zawiadamia policję;
w sytuacji, gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny, niezwłocznie zawiadamia policję;
w przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni (a wcześniejsze metody postępowania szkolnego okazały się nieskuteczne) zawiadamia sąd;
- w przypadku uczniów, będących sprawcami zachowań przemocowych, informuje ich rodziców/prawnych opiekunów, wskazując konsekwencje prawne;
- informuje o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy;
- organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla ucznia;
- prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego;
- zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań, np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dzieci.

Zespół koordynujący:

- przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia przemocy w rodzinie;
- diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny;
- jest koordynatorem pomocy uczniowi oraz jego rodzinie;
- przeprowadza rozmowy z uczniem oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami;
- pozostaje w ciągłym kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących ucznia;
- pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy;
- informuje rodziców/prawnych opiekunów o możliwych kierunkach wsparcia ucznia;
- pomaga rodzicom w zrozumieniu typowych reakcji dzieci na różnorodne sytuacje;
- kieruje ucznia oraz rodziców/opiekunów prawnych do placówek specjalistycznych;
- współpracuje ze specjalistami pomagającymi dzieciom i jego rodzinie;
- gdy zaistnieją przesłanki, uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”;
- bierze udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego, opracowującego strategię działań względem całej rodziny, a w szczególności względem ofiary i sprawcy przemocy;
- dokumentuje podejmowane działania względem ucznia i jego rodziny (załącznik nr 1);
- opracowuje z zespołem interwencyjnym plan pomocy dziecku krzywdzonemu (załącznik nr 2);
- dba o to, by na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy (adresy, telefony itp.);

- prowadzi i dokumentuje szkolenia dotyczące przygotowania personelu placówki do stosowania „Standardów ochrony małoletnich”.
- Zdarzenie o przemocy wobec małoletniego dokumentuje w „rejestrze zdarzeń” (załącznik nr 8)

Wychowawca/ pedagog lub psycholog szkolny:

- przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy w rodzinie ucznia, sporządza notatkę służbową (załącznik nr 3);
- powiadamia dyrektora szkoły/ zespół koordynujący/ pedagoga i psychologa szkolnego;
- może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”;
- w przypadku, gdy uczeń ma obrażenia, przyprowadza go do miejsca udzielania pomocy;
- uważnie wsłuchuje się w relację dziecka, dba, by ofiara przemocy czuła się bezpiecznie;
- wzywa rodziców/opiekunów prawnych;
- opracowuje w zespole interwencyjnym plan pomocy dziecku krzywdzonemu;
- udziela stałego wsparcia dziecku oraz dyskretnie monitoruje jego sytuację w okresie późniejszym;
- dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami;
- dba o to, żeby rodzice/opiekunowie prawni znali obowiązujące w placówce „Standardy ochrony nieletnich” i procedury zgłaszania zagrożeń, zachęca rodziców/opiekunów dzieci do angażowania się w działania na rzecz ochrony dzieci;
- uzyskuje od rodziców i opiekunów prawnych informacje zwrotne nt. realizacji w placówce „Standardów ochrony nieletnich”.

Nauczyciele:

- przekazują wychowawcy, pedagogowi szkolnemu i psychologowi informacje o tym, że podejrzewają stosowanie przemocy wobec ucznia;
- sporządzają notatkę służbową (załącznik nr 3);
- monitorują sytuację ucznia;
- mogą być osobami, które uruchamiają procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”;
- opracowują w zespole koordynującym plan pomocy dziecku krzywdzonemu;
- dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.

Pielęgniarka szkolna:

- dyskretnie, z poszanowaniem praw dziecka, dokonuje obejrzenia obrażeń;
- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli wymaga tego sytuacja;
- sporządza notatkę służbową (załącznik nr 3);
- współpracuje z zespołem koordynującym w aspekcie udzielania pomocy małoletniej ofierze przemocy.

Niepedagogiczni pracownicy szkoły:

- są uważni i wrażliwi na sytuację dzieci;
- reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami;
- zgłaszają obserwowane niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, zespołowi koordynującemu, wychowawcy, pedagogowi/ psychologowi szkolnemu

§ 3.

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, innego małoletniego

- Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców małoletniego, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym dyrektora, zespół koordynujący, wychowawcę oraz sporządza protokół interwencji (załącznik nr 1).
- W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, dyrektor we współpracy z zespołem koordynującym uruchamia odpowiednie procedury i podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z Kartą Nauczyciela, Kodeksem Pracy, ogólnymi przepisami prawa).
- W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa szkolnego, wychowawcy oddziału i innych specjalistów wg potrzeb. W przypadku ucznia niekomunikującego się werbalnie, koordynator, wychowawca lub pracownik, który wszczął procedurę interwencji, powiadamia nauczyciela specjalistę, stosującego np. komunikację alternatywną lub zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.
- Dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona zawiadamia rodziców/ opiekunów prawnych o incydencie, informuje o stanie małoletniego, np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.
- W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, który powiadamia rodziców/opiekunów prawnych, zespół koordynujący oraz odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998.
- Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno - pedagogiczną.
- Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga powiadomienia odpowiednich służb, zespół koordynujący, w porozumieniu z dyrektorem, organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności: zespołu koordynującego i pracownika, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Ze spotkania sporządza się notatkę (załącznik nr 3).
- W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, dyrektor przy współpracy z zespołem koordynującym, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę Niebieskiej Karty).
- Zespół koordynujący we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim przygotowuje propozycję objęcia go pomocą psychologiczno - pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, koordynator lub dyrektor razem z zespołem koordynującym składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą- pedagogiczną.
- W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również

uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno- pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.

- W sytuacji, gdy rodzice małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor razem z zespołem koordynującym, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

§ 4.

Procedura zapewnienia bezpiecznych relacji między małoletnim a pracownikami

Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i niezwłocznie reagują na zaistniałe czynniki krzywdzenia małoletnich.

W związku z dostrzeżeniem czynników ryzyka pracownik niezwłocznie informuje dyrektora, koordynatora, rodziców i zostaje wdrożona „Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego”.

Każdy pracownik:

- szanuje i uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego;
- nie stosuje żadnej z form przemocy;
- w razie zaistnienia sytuacji tego wymagającej ujawnia, za zgodą dyrektora placówki, dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego;
- w komunikacji z uczniami zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla trudności i problemów uczniów. Reaguje wg. zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa uczniów oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich;
- nie nawiązuje żadnych relacji o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych, zachowania dwuznaczne);
- reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego;
- dba, by we wzajemnych relacjach z uczniem kierować się zasadą obustronnego poszanowania i respektowania przysługujących praw.

Kontakt z dziećmi i młodzieżą powinien mieć miejsce wyłącznie w godzinach pracy nauczyciela i powinien dotyczyć spraw edukacyjnych i wychowawczych:

- pracownik nie może spotykać się z dziećmi i młodzieżą w miejscu swojego zamieszkania;
- pracownik w sprawach dotyczących dzieci i młodzieży może kontaktować się wyłącznie z ich rodzicami lub opiekunami z wykorzystaniem ustalonych wcześniej kanałów komunikacji czyli poprzez: dziennik elektroniczny Vulcan lub telefonicznie.

Pracownicy monitorują sytuację i udzielają wsparcia:

- małoletniemu, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzenie, jego rodzinie;
- innym uczniom będącymi świadkami przemocy;
- małoletniemu, który jest podejrzany o krzywdzenie lub krzywdził innego małoletniego.

- Szczegółowe zasady postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego zostały ujęte w „Procedurze podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, innego małoletniego”.

§ 5.

Procedura reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi

- Na początku roku szkolnego wychowawca klasy zapoznaje klasę z procedurami udzielania pomocy ofierze przemocy.
- Uczeń małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych zgłasza ten fakt pracownikowi szkoły lub zespołowi koordynującemu.
- Każdy, kto jest świadkiem zachowań przemocowych mających miejsce na terenie szkoły, powinien niezwłocznie powiadomić o tym dyrekcję szkoły.
- Jeżeli uczeń jest świadkiem zachowań przemocowych pomiędzy rówieśnikami, powinien niezwłocznie powiadomić o tym fakcie wychowawcę klasy lub innego pracownika szkoły (psycholog, pedagog). Pracownik po uzyskaniu informacji i zawiadomieniu dyrektora, zespołu koordynującego oraz rodziców małoletniego, sporządza protokół interwencji.
- Zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim podejmuje działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich przez współpracę z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.
- Jeżeli dyrektor, we współpracy z zespołem koordynującym, zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi taką konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, m.in. wglądu w sytuację rodzinną dziecka.
- Zespół koordynujący we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którymi ma zostać objęty małoletni).
- O objęciu małoletniego (który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego) ustalonymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej zostają na odrębnym spotkaniu powiadomieni jego rodzice/opiekunowie prawni.
- W przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów prawnych, ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego, ze szkołą – dyrektor we współpracy z zespołem koordynującym podejmuje decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).
- Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły) w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy lub innych form krzywdzenia małoletnich.

§ 6.

Procedura ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

- Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).
- Szkoła przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.
- Wymagana jest pisemna zgoda rodziców małoletnich na robienie / publikowanie wizerunku i danych osobowych małoletniego. Zgoda dotyczy:
- korzystania z usług świadczonych drogą elektroniczną przez podmioty inne niż Administrator (np. przez wydawnictwa, w postaci e-dzienników i aplikacjach online wymagających podania danych ucznia);
- organizowania wydarzeń, takich jak wycieczki i wyjazdy szkolne, np. tworzenie listy uczestników wyjazdu, rezerwacji pokoi, biletów, itp.;
- udziału dziecka w konkursach i zawodach, m.in. poprzez wywieszenie dyplomu lub udziale w konkursie oraz zdjęcia na terenie szkoły lub szkolnej stronie internetowej;
- utrwalenia wizerunku w ramach zdjęć klasowych i indywidualnych wykonanych przez fotografa wybranego przez szkołę;
- wykorzystania wizerunku (zdjęcia) poprzez umieszczenie w miejscu do tego wyznaczonym na terenie szkoły, np. gablocie ze zdjęciami uczniów, zdjęciami klasowymi poszczególnych roczników lub osiągnięciami;
- wykorzystania wizerunku (zdjęcia, nagrania lub filmu z udziałem dziecka) poprzez umieszczenie na stronie internetowej Administratora, w tym na profilu społecznościowym Administratora, w celach promocji działalności Administratora.
- W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.
- Szczegółowe informacje nt. ochrony wizerunku i danych osobowych zawarte są w Regulaminie Ochrony Danych Osobowych obowiązującym w ZSP.

§ 7.

Procedura postępowania wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie

- Jeśli uczeń krzywdzi siebie lub innych narażając życie lub zdrowie, nauczyciel zawiadamia dyrektora szkoły, informując go o zaistniałej sytuacji;
- Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy.
- Jeśli stan zdrowia ucznia lub uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia, dyrektor lub inny pracownik szkoły, wzywają pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).

- Wychowawca klasy (w obecności pedagoga lub psychologa), pedagog lub psycholog przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym uczniem, chorym dzieckiem, będącym sprawcą oraz z ewentualnymi świadkami.
- W razie potrzeby wychowawca klasy, pedagog/psycholog zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) chorego dziecka i ewentualnego poszkodowanego.
- Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą ustala się działania wobec chorego ucznia (wychowawca, pedagog specjalny, psycholog i nauczyciel).
- W razie potrzeby wobec ucznia poszkodowanego ustala się formy pomocy dostosowane do jego potrzeb i sytuacji.
- Działania koordynuje i monitoruje dyrektor przy współpracy z zespołem koordynującym.
- Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, a akty agresji są częste dyrektor szkoły powiadamia sąd.

§ 8.

Procedura bezpiecznego korzystania z sieci Internet, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

- Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści, wyznaczając osoby odpowiedzialne.
- W szkole prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci Internet.
- Małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych, zawarte są w statucie szkoły, o czym każdy małoletni i rodzic zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.
- W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:
- zgłaszając problem zespołowi koordynującemu, rodzicom/opiekunom prawnym, po ocenie sytuacji przez zespół koordynujący i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny);
- sporządzając protokół interwencji (załącznik nr 1);
- tworząc zespół nauczycieli i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi ww. małoletnich oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb);
- w przypadku braku współpracy ze strony rodziców/opiekunów prawnych małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców/opiekunów prawnych, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamia właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny);
- podejmując działania profilaktyczne, uwzględniające pojawiające się problemy, związane m.in. z funkcjonowaniem uczniów w sieci Internet, cyberprzemocą, we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

§ 9.

Zasady współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi w zakresie wprowadzania standardów ochrony małoletnich

- Dokument „Standardy ochrony małoletnich” znajduje się na stronie internetowej szkoły, w gabinecie pedagoga, w pokoju nauczycielskim i sekretariacie szkoły.
- Rodzice zostają zapoznani z powyższym dokumentem w trakcie zebrań z rodzicami lub poprzez e-dziennik, a potem z ewentualnymi wprowadzanymi zmianami.
- W szkole znajduje się tablica dla dzieci i rodziców, na której zamieszczane są przydatne informacje na temat wychowania dzieci bez przemocy, ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystaniem, oraz dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc rodzinie i dziecku.
- Rodzice i opiekunowie prawni mogą poszerzać wiedzę i umiejętności związane z ochroną dziecka przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi w trakcie spotkań edukacyjnych i zebrań klasowych (w różnej formie).
- Rodzice i opiekunowie prawni są informowani o zagrożeniach występujących w szkole, w oparciu o ankietę mają wpływ na zmiany i aktualizacje standardów.
- Rodzice i opiekunowie prawni mogą korzystać z indywidualnej pomocy i wsparcia udzielanego przez specjalistów zatrudnionych w szkole.

§ 10.

Procedura monitorowania i weryfikowania standardów ochrony małoletnich

- Wprowadzanie i realizacja standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem powinny być monitorowane przez wszystkich pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem zespołu koordynujący, m.in. poprzez obserwację, badania ankietowe, umożliwienie społeczności szkolnej przekazywanie informacji w sposób poufny i zaufany.
- Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) i obowiązkowej weryfikacji, co 2 lata.
- Weryfikację przeprowadza zespół koordynujący, który ustala:
- sposoby weryfikacji (np. badania ankietowe – załączniki nr 5, 6, 7, wywiad, rozmowy, uwzględnione wnioski z monitorowania);
- terminy jej przeprowadzenia, we współpracy z pracownikami, uczniami i rodzicami/opiekunami prawnymi, a także innymi osobami, instytucjami (wg potrzeb);
- wnioski z przeprowadzonej weryfikacji, które powinny zostać udokumentowane pisemnie, stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.
- Zmodyfikowane dokumenty zostają zamieszczone na stronie jednostki, BIP, przyjętym miejscu ogłoszeń, przedstawione pracownikom, małoletnim i rodzicom/opiekunom prawnym, co zostaje udokumentowane w sposób przyjęty przez dyrektora.

§ 11.

Zasady rekrutacji i monitorowania pracowników

- Dyrektor Szkoły wymaga od wszystkich nowo zatrudnianych pracowników, stażystów, praktykantów oraz innych osób zatrudnionych na rzecz Szkoły złożenia oświadczenia o niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz

przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego lub toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych w tym zakresie (załącznik nr 4).

- Wszyscy pracownicy, stażyści, wolontariusze zostają zapoznani ze “Standardami ochrony małoletnich”, a nowo zatrudnieni – w terminie 1 miesiąca od przyjęcia do pracy.

§ 12.

Załączniki

- Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (załącznik nr 1).
- Plan pomocy dziecku – wskazania (załącznik nr 2).
- Notatka służbowa ze zdarzenia (załącznik nr 3).
- Oświadczenie o niekaralności (załącznik nr 4).
- Monitorowanie i weryfikowanie procedur ochrony małoletnich – badania ankietowe: nauczyciel / pracownik (załącznik nr 5); uczeń (załącznik nr 6); rodzic/opiekun prawny (załącznik nr 7).
- Rejestr zdarzeń zgłoszonych w ramach ochrony uczniów przed krzywdzeniem w danym roku szkolnym (załącznik nr 8)

Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu.	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie.	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego:	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce.	
5. Osoba/osoby podejrzone o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego.	
6. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego.	
7. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”.	
8. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego.	

<p>9. Informacja ze spotkania z rodzicami.</p>	
<p>10. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców.</p>	
<p>11. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania, należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia).</p>	
<p>12. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół.</p>	

Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:

- Wzmocnienia dziecka – poprzez: zapewnienie mu, odpowiednio do potrzeb i w uzgodnieniu z rodzicami, konsultacji psychologiczno – pedagogicznych w opiekującej się szkołą poradni psychologiczno – pedagogicznej, ewentualnie konsultacji psychiatrycznych.
- Określenia form pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły lub kierowania do instytucji udzielających różnych form pomocy: terapia indywidualna, grupowa, warsztaty rozwijające zainteresowania i uzdolnienia - w uzgodnieniu z rodzicami i adekwatnie do potrzeb.
- Wspierania rodziny – poprzez kierowanie adekwatnie do potrzeb do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych.
- Pomocy socjalnej lub materialnej poprzez kierowanie do instytucji oferujących: pomoc socjalną poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, organizowanie pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku, zbiórki odzieży.
- Pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych – poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów.
- Wychowawca klasy lub pedagog monitoruje przebieg realizacji planu.

Wodzisław Śl.,
(miejsowość, data)

Oświadczenie o niekaralności

Ja,
(imię i nazwisko)
nr PESEL _ _ _ _ _
urodzona/y:
w
(data, miejscowość)

stanowisko:

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/em się z „Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem” i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Podpis:

Monitoring standardów – ankieta dla rodziców/opiekunów prawnych

Ankieta ta jest anonimowa, nie należy jej podpisywać. Prosimy o zaznaczenie tych odpowiedzi, które najbardziej pasują do Państwa dziecka.

Ankieta dotyczy tego roku szkolnego. Prosimy o wybór jednej odpowiedzi.

Czy w ciągu tego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

- Waszemu dziecku został skradziony jakiś przedmiot lub pieniądze:
 - a) tak,
 - b) nie.

- Inni uczniowie zachowywali się wobec Waszego dziecka w sposób, który odbierało jako nieprzyjemny:
 - a) ani razu,
 - b) raz,
 - c) 2-3 razy,
 - d) 4 razy lub więcej.

- Inni uczniowie celowo wykluczali Wasze dziecko z grupy / nie zadawali się z nim:
 - a) ani razu,
 - b) raz,
 - c) 2-3 razy,
 - d) 4 razy lub więcej.

- Inni uczniowie obrażali Wasze dziecko za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych:
 - a) ani razu,
 - b) raz,
 - c) 2-3 razy,
 - d) 4 razy lub więcej.

- Inni uczniowie zmuszali Wasze dziecko do kupowania czegoś za jego pieniądze lub oddawania im jego rzeczy:
 - a) ani razu,
 - b) raz,
 - c) 2-3 razy,
 - d) 4 razy lub więcej.

- Inni uczniowie obrażali Wasze dziecko, używali wobec niego nieprzyjemnych przezwisk:
 - a) ani razu,
 - b) raz,
 - c) 2-3 razy,
 - d) 4 razy lub więcej.

- Ktoś umyślnie uderzył Wasze dziecko:
 - a) ani razu,
 - b) raz,
 - c) 2-3 razy,
 - d) 4 razy lub więcej.

- Moje dziecko przestrzega ustalonych w szkole zasad:
 - a) zawsze,
 - b) przeważnie,
 - c) czasami,
 - d) nie przestrzega.

- Nauczyciele przestrzegają ustalonych w szkole zasad:
 - a) wszyscy,
 - b) większość,
 - c) połowa,
 - d) mniej niż połowa,
 - e) pojedyncze osoby.

- Czy zna Pan / Pani dokument szkolny „Standardy ochrony małoletnich w ZSP w Wodzisławiu Śląskim”?
 - a) tak,
 - b) nie.

Dziękujemy